

Hodnocení stavu některých oblastí a očekávaný vývoj v roce 2007

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2007, v07-01</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>15.1.-22.1.2007</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1077</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PS.5, PS.6</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>14. února 2007</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Naděžda Čadová</i>

V šetření Centra pro výzkum veřejného mínění SOÚ AV ČR realizovaném v rámci projektu Naše společnost 2007 v lednu 2007 jsme zjišťovali, jak jsou čeští občané spokojeni se současným stavem některých oblastí v ČR.¹

Největší spokojenost panuje v naší zemi s nabídkou zboží a služeb (spokojenost vyjádřilo 77 % oslovených), se stavem české kultury (61 %) a se vztahy České republiky se zahraničím (56 %). Více než třetina dotázaných občanů vyjádřila spokojenost s členstvím České republiky v Evropské unii (39 %), se stavem životního prostředí u nás (39 %), s českým školstvím (38 %), s dopravní obslužností (37 %), se stavem vědy a výzkumu u nás (36 %) a s dodržováním lidských práv v naší zemi (36%). Třetina českých občanů je spokojena se současným stavem českého zdravotnictví. Převahu spokojených nad nespokojenými jsme rovněž zaznamenali při hodnocení situace v české armádě (27 %) a v oblasti životní úrovně (26 %).

V dalších sledovaných oblastech již převážil podíl nespokojených nad podílem spokojených. Přibližně třetina českých občanů vyjadřuje nespokojenost s fungováním našeho hospodářství (nespokojenost vyjádřilo 31 % oslovených) a

¹ Znění otázky: „Jak jste spokojen nebo nespokojen se současným stavem následujících oblastí v ČR: (viz tabulku 1).“

s fungováním českých úřadů (nespokojeno je 35 % občanů). Více než třetina českých občanů vyjádřila rovněž nespokojenost s právním prostředím u nás (36 %), se sociálními jistotami v naší zemi (37 %) a s českým zemědělstvím (37 %). Přibližně čtyři z deseti Čechů nejsou spokojeni s možností účasti občanů na rozhodování o věcech veřejných (40 %) a s přistěhovalectvím (41 %). Necelá polovina dotázaných je podle svých slov nespokojena s českým soudnictvím (46 %) a s bezpečností občanů v naší zemi (47 %). Téměř šest z deseti českých občanů (58 %) vyjádřilo nespokojenost se stavem nezaměstnanosti v ČR, sedm z deseti dotázaných (68 %) se kriticky vyslovilo k politické situaci v naší zemi. Nespokojenost nejčastěji panovala se stavem korupce a hospodářské kriminality. Se stavem hospodářské kriminality je nespokojeno 79 % českých občanů, se stavem korupce pak 82 %.

Tabulka 1: Spokojenost/nespokojenost se současným stavem některých oblastí

	Velmi spokojen	Docela spokojen	Tak napůl	Docela nespokojen	Velmi nespokojen	+/-
životní prostředí	2	37	41	16	3	39/19
zdravotnictví	3	30	36	22	8	33/30
vztahy ČR se zahraničím	4	52	28	4	0	56/4
školství	3	35	35	13	3	38/16
fungování hospodářství	1	23	41	23	8	24/31
bezpečnost občanů	1	15	37	33	14	16/47
kultura	10	51	26	7	1	61/8
situace v armádě	1	26	28	6	2	27/8
fungování úřadů	2	18	42	25	10	20/35
sociální jistoty	1	18	40	24	13	19/37
nezaměstnanost	1	8	28	38	20	9/58
soudnictví	0	10	27	30	16	10/46
přistěhovalectví	1	8	33	28	13	9/41
korupce	0	2	10	43	39	2/82
hospodářská kriminalita	0	2	13	41	38	2/79
zemědělství	1	11	40	25	12	12/37
politická situace v ČR	1	4	25	39	29	5/68
možnost účasti občanů na rozhodování o věcech veřejných	1	10	41	28	12	11/40
životní úroveň	1	25	50	18	5	26/23
věda a výzkum	4	32	28	7	2	36/9
členství ČR v EU	4	35	36	12	5	39/17
dopravní obslužnost	3	34	34	19	8	37/27
nabídka zboží a služeb	21	56	19	3	1	77/4
dodržování lidských práv	2	34	40	11	3	36/14
právní prostředí	1	13	36	25	11	14/36

Poznámka: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Spokojenost se stavem stejných oblastí jako v aktuálním výzkumu z ledna 2007, posuzovali respondenti také v únoru 2005 a 2006. Část položek se rovněž objevila v šetření CVVM v únoru 2003 a v únoru 2004.

V porovnání se situací v únoru 2005 a 2006 hodnotí v současnosti dotázaní o něco hůře možnosti účasti občanů na rozhodování o věcech veřejných. Výrazně se pak zhoršilo hodnocení politické situace v České republice.

Výrazně pozitivněji naopak Češi hodnotí vztahy naší země se zahraničím a zejména pak členství České republiky v Evropské unii. Více než v minulosti jsou rovněž občané spokojeni se stavem vědy a výzkumu u nás a s naším zdravotnictvím. Drobné zlepšení je patrné také v hodnocení oblasti sociálních jistot a nezaměstnanosti.

Tabulka 2: Spokojenost/nespokojenost se stavem některých oblast – časové srovnání (v %)

	+/- únor 2003	+/- únor 2004	+/- únor 2005	+/- únor 2006	+/- leden 2007
nabídka zboží a služeb	-	-	77/5	80/4	77/4
kultura	-	-	62/8	68/6	61/8
vztahy ČR se zahraničím	-	-	52/6	52/6	56/4
členství ČR v EU	-	-	19/29	22/25	39/17
životní prostředí	36/14	-	40/18	42/19	39/19
školství	23/24	24/25	29/27	42/14	38/16
dopravní obslužnost	-	-	38/25	36/26	37/27
věda a výzkum	-	-	27/15	31/10	36/9
dodržování lidských práv	-	-	32/20	36/13	36/14
zdravotnictví	24/35	22/44	25/39	26/38	33/30
situace v armádě	-	-	30/13	28/9	27/8
životní úroveň	19/34	17/42	20/37	29/25	26/23
fungování hospodářství	-	5/60	13/45	24/28	24/31
fungování úřadů	21/33	15/43	16/41	20/32	20/35
sociální jistoty	17/42	9/62	10/58	16/43	19/37
bezpečnost občanů	-	-	13/56	20/43	16/47
právní prostředí	-	10/49	9/46	14/34	14/36
zemědělství	-	-	11/43	15/33	12/37
účast občanů na rozhodování	-	13/42	17/36	17/35	11/40
soudnictví	10/39	-	8/56	9/50	10/46
přistěhovalectví	-	8/53	9/42	10/40	9/41
nezaměstnanost	-	2/83	4/79	6/64	9/58
politická situace v ČR	-	-	10/53	15/44	5/68
hospodářská kriminalita	-	-	2/78	3/78	2/79
korupce	2/71	2/76	2/80	3/81	2/82

Zdroj: výzkumy CVVM, Naše společnost 2003, Naše společnost 2004, Naše společnost 2005, Naše společnost 2006 a Naše společnost 2007.

V další otázce jsme respondentům předložili stejný seznam oblastí a zajímalo nás, jak se podle názoru českých občanů bude vyvíjet situace v těchto oblastech v letošním roce.²

V naprosté většině sledovaných oblastí neočekávají čeští občané v tomto roce žádné výraznější změny. Přibližně dvě třetiny oslovených se domnívali, že nedojde ke změně v oblasti dodržování lidských práv, v možnosti účasti občanů na rozhodování o věcech veřejných, v oblasti kultury, v členství ČR v Evropské unii, ve vztazích naší země se zahraničím, ve školství, ve fungování úřadů, v životním prostředí a ani v bezpečnosti občanů. Celkově neočekává nadpoloviční většina oslovených výraznější změnu v 18 z 25 sledovaných oblastí.

² Znění otázky: "A očekáváte, že se situace v tomto rocelepší nebo zhorší pokud jde o: (viz tabulku 3)"

Co se týče hodnocení dalšího vývoje politické situace v naší zemi, je česká veřejnost poměrně rozpolcená. 41 % dotázaných uvedlo, že k žádné změně v této oblasti nedojde (je to nejmenší podíl ze všech sledovaných oblastí). Změnu k lepšímu očekávala přibližně pětina českých občanů, změnu k horšímu naopak 29 % respondentů.

Největší obavy mají obyvatelé naší země ze zhoršování korupce a hospodářské kriminality. S těmito oblastmi zároveň už nyní panuje největší nespokojenost. Téměř 40 % českých občanů se domnívá, že se zhorší současný stav sociálních jistot a nezaměstnanosti v naší zemi. Třetina dotázaných pocítovala obavy z dalšího vývoje přistěhovalectví a přibližně 30 % oslovených očekává v tomto roce zhoršení v oblasti zemědělství.

Tabulka 3: Očekávání vývoje v roce 2007 (názory veřejnosti v %)

	Rozhodně zlepší	Spíše zlepší	Nezmění	Spíše zhorší	Rozhodně zhorší	+/-
životní prostředí	1	20	64	10	1	21/11
zdravotnictví	1	14	55	22	3	15/25
vztahy ČR se zahraničím	1	16	66	4	0	17/4
školství	1	12	66	9	1	13/10
fungování hospodářství	1	18	53	19	2	19/21
bezpečnost občanů	0	9	64	20	3	9/23
kultura	2	18	67	4	1	20/5
situace v armádě	0	10	57	4	1	10/5
fungování úřadů	1	12	66	13	2	13/15
sociální jistoty	1	13	42	33	6	14/39
nezaměstnanost	1	11	42	32	7	12/39
soudnictví	0	6	61	13	4	6/17
přistěhovalectví	0	3	46	28	6	3/34
korupce	0	5	42	36	11	5/47
hospodářská kriminalita	1	5	45	32	10	6/42
zemědělství	1	8	49	24	6	9/30
politická situace ČR	2	19	41	24	5	21/29
možnost účasti občanů na rozhodování o věcech veřejných	1	6	69	12	4	7/16
životní úroveň	1	15	50	27	3	16/30
věda a výzkum	1	18	55	4	1	19/5
členství ČR v EU	1	13	67	5	2	14/7
dopravní obslužnost	1	12	62	16	3	13/19
nabídka zboží a služeb	4	31	59	2	1	35/3
dodržování lidských práv	1	10	69	7	2	11/9
právní prostředí	1	8	63	12	3	9/15

Poznámka: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Některé položky, na které byli respondenti dotazováni v aktuálním výzkumu v lednu 2007, se ve výzkumech CVVM objevily již na počátku roku 2003, 2004 a 2005. Časové srovnání nabízí tabulka 4.

V porovnání se situací v únoru 2003, 2004 a 2005 se obyvatelé naší země mnohem méně obávají zhoršování situace v oblasti zdravotnictví, školství, ale i ve fungování českého hospodářství. Také na vývoj většiny dalších oblastí hledí čeští občané s větším optimismem než na počátku roku 2004 a 2005. Menší obavy pocítovali ze zhoršování stavu bezpečnosti občanů, fungování úřadů, sociálních jistot, nezaměstnanosti, soudnictví, přistěhovalectví, životní úrovně a právního prostředí. Značně skeptičtí zůstávají čeští občané k dalšímu vývoji

hospodářské kriminality. Větší obavy než v minulosti mají lidé naopak z dalšího vývoje korupce v naší zemi.

Tabulka 4: Očekávaný vývoj v dalším roce – časové srovnání

	+/- únor 2003	+/- únor 2004	+/- únor 2005	+/- leden 2007
zdravotnictví	12/28	8/40	11/33	15/25
školství	11/15	11/19	-	13/10
fungování hospodářství	-	10/43	18/25	19/21
bezpečnost občanů	-	-	9/28	9/23
fungování úřadů	16/20	9/22	-	13/15
sociální jistoty	8/34	5/52	6/54	14/39
nezaměstnanost	-	5/69	6/57	12/39
soudnictví	-	-	8/24	6/17
přistěhovalectví	-	2/45	-	3/34
korupce	5/36	3/44	4/41	5/47
hospodářská kriminalita	-	-	5/40	6/42
možnost účasti občanů na rozhodování o věcech veřejných	-	7/19	-	7/16
životní úroveň	14/32	9/54	12/38	16/30
právní prostředí	-	12/23	-	9/15

Poznámka: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi nevím.